

Zadruga

List za združništvo in razne
narodno-gospodarske razprave.

Last in glasilo „Zadružne Zveze v Celju“.

Urejuje: **Miloš Stibler.**

Uredništvo in upravnništvo je na Schillerjevi česti št. 3,
I. nadstropje v Celju. Rokopisi se ne vračajo. Naročnina
se naj pošilja »Zadružni Zvezi v Celju«. Ponatisi iz
»Zadruga« so dovoljeni le tedaj, ako se navede vir.

Naročnina celoletno 3 K. — Cene inseratom po dogovoru.
List izhaja 1. in 15. dan v mesecu.

ZADRUGA

:: :: Glasilo „Zadružne Zveze v Celju“. :: ::

X. redni občni zbor Zadružne Zveze v Celju.

V četrtek dne 18. marca ob 10. uri dopoldne se je vršil letošnji »vojni« občni zbor Zadružne Zveze v Celju. Ker služijo tisti prostori Narodnega doma, v katerih se je običajno vršilo to zborovanje, za vojaško bolnišnico, se je vršil občni zbor v Zvezinih pisarniških prostorih ob prav lepi udeležbi. Dnevni red je bil sledeč:

1. Otvoritev občnega zbora in poročilo predsednika.
2. Odobrenje zapisnika zadnjega občnega zbora.
3. Splošno poročilo o delovanju leta 1914.
4. Poročilo o računskem zaključku za leto 1914.
5. Poročilo nadzorstva in odobrenje bilance za leto 1914.
6. Določitev letnih prispevkov.
7. Slučajnosti.

Otvoritev in pozdrav predsednika.

Predsednik dr. Anton Božič srčno pozdravi navzoče. Precejšnja udeležba vključ sedanjim razmeram kaže, da se vezi prijateljstva med Zadružno Zvezo in članicami vedno bolj utrjujejo. Marsikateri zadrugar, ki je še lani prisostvoval našim razpravam in bil vzoren delavec v naših članicah, se bori sedaj daleč od rodnega kraja za očetnjo, marsikaterega vrlega junaka iz naših vrst krije že ruša. Čast tem možem!

Na podlagi prezenčne liste konstatira dr. Božič, da je občni zbor, ki je bil v smislu zadružnih pravil in zadružnega zakona pravilno sklican, sklepčen. Vršil se pa letos ravno zaradi izvanrednih razmer poprej kakor navadno.

Pismeni in brzojavni pozdravi občnemu zboru.

Splošna zveza avstrijskih kmetijskih zadrug na Dunaju je pisala: Zahvaljujemo se Vam najlepše za vabilo k Vašemu občnemu zboru dne 18. t. m. in prosimo, da nam oprostite, ker v sedanjih razmerah vsled obilega dela in pomanjkanja uradnikov ne moremo poslati svojega zastopnika na Vaše zborovanje. Želimo Vam lep uspeh in prosimo, da sporočite zborovalcem naše pozdrave. Störck.

Ustredni jednota v Pragi je pisala: Iskreno se zahvaljujoči za povabilo k Vašemu občnemu zboru želimo zborovanju in Vašemu nadaljnjemu blagodejnemu delovanju čim več uspeha za blagobit slovenskega kmetijstva.

Enako pristrčni pozdravi so prišli od Ustredné hospodárske spoločnosti v Opavi in od Zadružnog Saveza v Splitu.

Poročilo predsednika dr. Božiča.

Na to poda predsednik dr. Božič sledeče poročilo:

Splošno stanje gospodarskih razmer v Avstriji in Zadružne Zveze v Celju.

Prva polovica preteklega leta, za katero vam polaga danes načelstvo račune in poročila, je dala upanje, da se bode splošni gospodarski položaj naše države in južnih kronovin zboljšal in da bo kriza, ki je tlačila avstrijsko gospodarstvo v zadnjih treh letih, ponehala. Po končani balkanski vojni je nastalo pomirjenje v političnem oziru, trgovina se je počela normalno razvijati, industrija je bila z delom oskrbljena, v kmetijstvu se je obetala dobra žetev, ki bi naj prinesla tudi poljedelcu sredstva za redno izpolnitev obveznosti.

Da je bilo pričakovanje ne samo rednih razmer, ampak zboljšanja istih povsem upravičeno, dokazujejo lepi uspehi bilanc kreditnih zavodov in industrijskih podjetij za prvo polletje l. 1914.

Pri izbruhu svetovne vojne v drugi polovici leta 1914 se je splošno izražalo mnenje, da Avstro-Ogerska vojne gospodarsko ne bo vzdržala. Vladalo je sicer prepričanje, da bo vojna v par mescih končana, pa zaupanja v lastno gospodarsko moč je bilo malo. Obstoječe kupčijske pogodbe se je storniralo, javna in privatna stavbna podjetja ustavilo, kredit se je omejil, deloma ustavil. Vsled vojaških transportov je bil promet omejen, za nekaj časa celo ustavljen. Brzojavni in telefonski promet se je skrčil, nasto-

pilo je pomanjkanje drobiža, vsled moratorija so bila plačila skoraj ustavljena. Nastop velikih množin brezposelnih vsled ustavljenja dela v posameznih industrijskih podjetjih je rodil strah glede oskrbe ljudskih mas in vojaštva.

Bojazen gospodarskega propada se k sreči ni uresničila. Avstrijsko gospodarstvo se je s čudovito močjo ne le vzdržalo, ampak se je vojnim razmeram prilagodilo in posamezne industrije in obrti so prišle vsled vojnih dobav celo na ugodno stališče.

Nas kot kmetijsko združno organizacijo zanima pred vsem stanje kmetijstva in kmečkih slojev v drugi polovici poslovnega leta 1914. V tem pogledu je ugotoviti, da letina ni izpolnila naših pričakovanj. Bila je k večjemu srednja letina. K temu pa pride dejstvo, da so sovražniki dovoz življenskih potrebščin iz inozemstva skoraj popolnoma preprečili, vsled česar je avstro-ogrsko prebivalstvo na lastno produkcijo kmetijskih pridelkov navezano. Svetovna vojna je pokazala, kako velikega pomena za državo so jedne in dobre razmere v kmetijstvu in kake važnosti je kmetijski stan za prehrano in obrambo države. Sklep iz tega dejstva je ta, da bo morala državna oblast v bodočnosti kmetijstvo v državi še bolj negovati in pospeševati in produkcijo vseh pridelkov pomnožiti. Naše kmetijsko gospodarstvo na jugu še — to se mora priznati — ni dovolj razvito, posebno na jugu bi lahko dajala zemlja pri racionelnem obdelovanju mnogo več in boljšega pridelka kakor ga daje sedaj.

Manjšo žetev so izravnale razmeroma precej višje cene; kdor je imel in ima živine in poljskih pridelkov v izobilju, bo prišel na svoj račun. Seveda od višjih cen ne ostane mnogo ali prav nič v žepih. Kreditnim zavodom so določbe moratorija v toliko dobro došle, da se je nepotrebno in iz strahu izvirajoče vzdigovanje vlog preprečilo. Vojna je pokazala dvoje dobrot pri naših kreditnih zavodih: vprvo to, da so se pokazali naši kreditni zavodi trdne in zanesljive ter so se vlagatelji lahko prepričali, da so vloge v naših hranilnih in posojilnih zadrugah popolnoma varne; v drugo to, da so se pokazali naši združni kreditni zavodi likvidne, ker so ne le zahtevane zneske v zmislu in v okvirju zakonitih določb redno izplačevali, ampak so vlagateljem, ki so rabili denar za resnično nujne potrebe, izplačevali celo več kakor so bili izplačevati dolžni, ter so za vojno posojilo podpisane svote, ki so bile razmeroma visoke, brez težav realizirali.

Na naše kreditne zavode pride v prihodnjih mesecih precej trd čas. Pričakuje se, da bo vlada najela novo posojilo za vojne

namene. Stopila bo pred državljane s precej visokoštevilno zahtevo. Dolžnost državljanov bo, priskočiti državi na pomoč in tudi združni kreditni zavodi se tej dolžnosti ne bodo odtegnili. Seveda se od naših razmeroma malih kreditnih zadrug ne more bogve kaj zahtevati. Vsaka zadruga najbolj ve, kolikoršno žrtev z ozirom na svoje premoženje lahko doprinese; iz tega vzroka Zadružna Zveza svojim članicam niti pri prvem vojnem posojilu navodil ni mogla dati in če pride drugo vojno posojilo, jih ne bo dala, ampak prepušča načelstvom posameznih zadrug, da se ista sama odločijo. V konkretnih slučajih je pa na posebna vprašanja Z. Z. pripravljena dati nasvete. Še nekaj bo v prihodnjih mescih otežkočilo poslovanje naših zadrug: izplačila vlog za spomladansko delo. Kmet v jeseni žanje, spravi denar za prodane pridelke in ga naloži v zadrugi. V spomladi rabi zopet denar za nasetev, delavce, orodja, nakup živine itd. Ker je dolžnost nas vseh, da najizdatnejšo obdelovanje zemlje pospešimo, bodo morale zadruge priskočiti kmečkemu prebivalstvu na pomoč s potrebnim denarjem, da se lahko vsa dela pravočasno, dobro in v največjem obsegu opravijo.

Ta perspektiva kaže, da bode morala vsaka kreditna zadruga za te namene že sedaj skrbeti ter si zagotoviti potrebno razpoložljivo gotovino, da ne pride v zadrege.

V svojem splošnem poročilu se moram še dotakniti Zadružne Zveze same. V zadnjih letih, tudi v letu 1914 je smatralo načelstvo za svojo najvažnejšo nalogo, razmere v Zadružni Zvezi sami in pri njenih članicah konsolidirati ter skrbeti za likvidnost Zadružne Zveze.

O sedanjem stanju Zadružne Zveze glede njene likvidnosti vas pouči primerjanje dveh postavk v računskem zaključku: na aktivni strani postavka o naloženi razpoložljivi gotovini, na pasivni strani menični reeskompt. Primera pokaže to le podobo: v letu 1913 je znašala razpoložljiva gotovina 140.919 K 41 v, v letu 1914 pa 144.110 K 14 v. V letu 1914 je torej Zadružna Zveza na boljšem sicer samo za 3.190 K 73 v, ako se pa uvažuje vojni čas, pomeni mnogo že dejstvo, da se tozadevne razmere niso poslabšale. Razpoložljiva gotovina se je v letu 1915 zvišala na okroglo 150.000 K.

Stanje bi bilo še ugodnejše, ako bi bila denarna centralizacija v združništvu, kar ga pripade Zvezi, bolj stroga in bi se vse kreditne zadruge tudi glede naložb zavedale one skupnosti,

ki je predpogoj zdravi zadrudni organizaciji in ki je pri drugih avstrijskih zedruženih zvezah tako lepo izvedena.

Na pasivni strani bilance so znašala izposojila Zveze v reeskomptu koncem l. 1913 80.000 K. Ta postavka znaša v bilanci za leto 1914 le še 15.000 K in se je torej znižala za 65.000 K.

Naša skrb je bila, da se reeskompta čim preje znebimo. Kajti Zadrudna Zveza postane z znižanjem izposojil samostojnejša, od bank neodvisnejša, iznebi se pa tudi izgube, katero ji je napravljala visoka obrestna mera bančnih kreditov. Znižanje reeskompta je končno tudi v interesu onih članic Z. Z., ki so Zadrudni Zvezi dolžne, ker odpade en moment, ki podražuje kredite.

Reeskompt je v letu 1915 popolnoma izginil, ker smo odplačali ostanek iz l. 1914 tekom meseca februarja tekočega leta.

Kako delo je načelstvo Zadrudne Zveze ravno glede reeskompta v zadnjih letih opravilo, kaže primerjanje števil v letih 1910 do 1915. Leta 1910 je bilo reeskompta 623.401 K 70 v, leta 1911 314.500 K, leta 1912 334.000 K, leta 1913 80.000 K, leta 1914 15.000 K, in sedaj — K — v.

Skrb načelstva je, da postane Z. Z. vedno bolj likvidna, kar doseže na eni strani s primerno visoko, vsak čas razpoložljivo gotovino, tako da lahko točno ustreza vsem zahtevam svojih članic, na drugi strani s tem, da napravi kredite pri posameznih članicah mobilne. — V slednjem oziru je šlo delovanje Z. Z. na to, da se razmere v posameznih kreditnih zadrugah konsolidirajo in v vsakem oziru uredijo. Reči se mora, da je doseglo tudi v tem pogledu načelstvo lepe uspehe. Uspeh se že sedaj kaže, ker so tudi slabejše članice krizo prav dobro prenesle in dani krediti po našem izprevidu niso v nevarnosti.

Načelstvo je skušalo poskrbeti tudi za bodočnost redno funkcioniranje zadrudne organizacije na ta način, da je storilo sklep, predlagati občnemu zboru ustanovitev posebnega pomožnega sklada. Tozadevni predlog pride danes na dnevni red in bo prilika se o njem posvetovati.

Poleg rednih poslov je vzela načelstvu mnogo dela ureditev zadev Glavne posojilnice in Šoštanjске posojilnice. Podrobna pojasnila poda tajniško poročilo. Povdarim tukaj le, da se je v obeh zadevah posrečila zadovoljiva ureditev. V kolikor naše moči dopuščajo, smo že letos v bilanci izgubo pri Glavni upoštevali, akoravno bi sedaj iz pravnega stališča, ko konkurz še ni končan, te izgube upoštevati še ne bi bilo neobhodno potrebno. Je nam pa na tem, da je bilanca kolikor najbolj možno čista.

Zadružna Zveza celjska sedaj ni velik zavod. Včlanjene pa ima skoraj vse najmočnejše in najlepše urejene kreditne zadrugе na Slovenskem. Moči Z. Z. ne kaže njena bilanca, ki se sedaj še ne more ponašati z milijonskimi svotami vlog in kreditov, kakor jih je imela pred cepljenjem zadružne organizacije, moč kaže marveč statistika njenih članic.

Po tej statistiki so imele včlanjene zadrugе z Zadružno Zvezo vred l. 1913: zadružnih deležev K 890.296'98, zadružnikov 49.062, vlog K 48.472.325'50, rezervnih zakladov 3.091.391'05; posojil je bilo K 41.487.200'91, čistega dobička K 309.883'36, zgub 21.714'37, upravnih stroškov 338.841'87, vsega denarnega prometa K 109.280.363'23. Izposojil so imele zadrugе K 860.889'52.

Te številke kažejo veliki pomen našega zadružništva v denarnem gospodarstvu na jugu in nas navdajajo s ponosom in zavestjo, da je naše gospodarstvo močno in trdno in da se nam za bodočnost ni bati, ako stori vsak zadružnik in vsaka zadruga svojo dolžnost nasproti sebi, svojim članom in nasproti svoji osrednji organizaciji.

Poročilo predsednika dr. Božiča je vzel občni zbor z odobravanjem na znanje.

Odobrenje zapisnika in tajniško poročilo.

Ko se je zapisnik lanskega občnega zbora v smislu pravil odobril, je podal Zvezin knjigovodja Anton Kunej sledeče tajniško poročilo:

Leta 1914 je preteklo pol stoletja, kar je ustanovil oče Raiffeisen na Nemškem prvo povsem moderno, gospodarskim potrebam razvijajočega se kmetijstva odgovarjajočo hranilnico in posojilnico. Ravno leto poprej, t. j. leta 1913 je slavila naša celjska Zveza, ki šteje med svojimi članicami 59 čistih rajfajzenovk in 31 posojilnic, ki se drže večinoma tudi Raiffeisenovih načel, 30 letnico svojega obstanka. In če je mogel Mihael Vošnjak v okrožnici, ki je vabila na ustanovno zborovanje naše Zveze, reči, da je že leta 1883 obstoječih 14 slovenskih posojilnic »jako ugodno vplivalo na obče blagostanje«, potem moramo to, častiti zadrugarji, toliko bolj upravičeno in s polnim prepričanjem reči mi na našem današnjem vojnem občnem zboru, ko živimo v časih, kakoršnih naš rod še ni videl.

Naravno je, da izzove vojska velike gospodarske preobrate. Govorili smo na naših občnih zbórih od leta 1909 sem o gospodarskih krizah. Sedaj živimo v največji krizi in smo trdnješi kot

kedaj poprej. Stojimo pred novim, danes še nepreglednim preobraževanjem sveta in pretvarjenjem vsega našega javnega života — a smo mirni, ker vidimo, kako trdno se je oklenil naš narod zadrugištva, kako sveto zaupa v to, da mu bodo zadruge pomagale prebiti vojno. Kaj je tudi veselejšega v sedanjih težkih časih kakor slišati glasove iz vseh pokrajin, koder delujejo naše članice, da se ljudstvo za premoženje, ki mu ga oskrbujemo in ki znaša nad 55 milijonov kron — za naše skromne razmere gotovo lepa svota — ne razburja, da zaupa zadrugam in njih skrbnim vodstvom!

Goethe pravi: »Smatrati moramo naše kmečko ljudstvo za nevsahljiv vir, iz katerega se sile človeštva vedno znova osvežujejo in spopolnujejo«. Naše kmetijstvo je resnično za naš narod vir, iz katerega črpa nove sile za razvoje v bodočnosti in ta vir čuva naše zadružništvo. Jasno je, da se ne odločuje samo na bojiščih usoda naše očetnjave, temveč tudi doma. Naš narodno-gospodarski stroj mora teči naprej, on mora skrbeti ne le za trenutne potrebe, temveč tudi za temelj bodočega gospodarstva. Nj. ekselenca poljedelski minister Zenker je dal na letošnjem občnem zboru Splošne zveze avstrijskih kmetijskih zadrug avstrijskemu zadrugištvu častno spričevalo, da je svoje naloge v vojnem času pravilno razumevalo in tudi izpolnjevalo. Nismo slovenski zadrugarji preveč neskromni, ako pravimo, da smo z ostalimi avstrijskimi zadrugarji zaslužili to častno spričevalo tudi mi!

Posebnosti poslovanja v vojnem času.

Pregled o delovanju Zadružne Zveze v minulem poslovnem letu je vsled vojnih dogodkov in zahtev precej mnogovrstnejši kot v mirnih časih. Vojna je prinesla tudi za našo organizacijo celo vrsto novih vprašanj, s katerimi se je naše načelstvo in uradništvo intenzivno bavilo. Opozarjam pri tem na moratorij, na ustanovitev vojne posojilnice, na preskrbo prebivalstva z živili, na vojno posojilo, na bilančna vprašanja v vojnem času, na mobilnost zavodov v vojnem času, na vprašanje pridobivanja novih hranilnih vlog, dajanje novih posojil itd. O vsem tem se je razpravljalo v »Zadrugi«, govorile so o tem naše vojne okrožnice, zato bode daljše razpravljanje odveč. Dovoljenih mi naj bode le nekaj opazk. Moratorija se je vkljub njegovi včasih zelo odvišni mnogovrstnosti prebivalstvo vendar hitro privadilo; posojilnice so se ga držale različno, reči pa moramo, da povsod v okvirju raz-

položljivih sredstev in s tendenco, vlagateljom pomagati zlasti prve dni mobilizacije. Zadružna Zveza se moratorija ni posluževala, temveč postregla vsakemu in ponosni smo na to, da smo kot denarna centrala mogli vseh dosedanjih 8 mesecev vojne tako dobro in brez težav prebiti. Kar se vojne posojilnice tiče, ne pride ista za naše kmetijstvo in obrtništvo deloma vsled predragega kredita in deloma vsled svojega ustroja v poštev. Jasno je vedno bolj, da bomo za čas vojne navezani skoro popolnoma na lastno moč. Vendar upamo, ako ostane med nami sloga in medsebojno zaupanje, kakor je poudarjal ponovno v »Zadrugi« naš predsednik g. dr. Božič, da bomo te težke čase tudi z lastno močjo srečno prebili. A treba bo največje vztrajnosti in štedljivosti. V splošnem pride sedaj v naše pokrajine, kjer nimamo tudi v preobilici poljskih pridelkov za prodajo v druge dežele, malo denarja. Tenor v poročilih vseh naših članic o poslovanju v vojnem času je, da je malo hranilnih vlog in malo vračil. Da se je posojevanje v takih razmerah moralo ustaviti, je naravno. No, glede tega ni samo pri nas tako, temveč po celi državi. Na občnem zboru Prve avstrijske hranilnice na Dunaju, ki ima nad 500 milijonov hranilnih vlog, je ravnatelj dr. Wallner povedal, da ta zavod že od avgusta sem ne daje nobenih posojil.

Dataknem se le vojnega posojila. Ne samo pri nas, temveč tudi drugod je posebno manjše posojilnice prav trdo zadelo došlo, da so plačila na vojno posojilo izvzeta iz moratorija. O stvari se je razpravljalo na občnem zboru Splošne Zveze na Dunaju in je šla v tej zadevi posebna deputacija k finančnemu ministru, ki pa ni, kratko in točno povedano, opravila ničesar.

Načelstvo, nadzorstvo in pisarna.

Načelstvo je reševalo vse v njegov delokrog spadajoče zadeve v 8 sejah, nadzorstvo pa je pregledalo poslovanje 2 krat. Skupna seja načelstva in nadzorstva je bila 1. Zvezna pisarna je poslovala kar največ mogoče točno. Koncem leta so bile težave, ker so bili kar 3 uradniki naenkrat poklicani v lokalno vojaško službo. Pisarna je sprejela lani 3200 dopisov, odposlala pa 4400; poleg tega je razposlala celo vrsto okrožnic o aktuvalnih vprašanjih zlasti za časa vojske. Opetovano je morala zastopati Zveza včlanjene zadruge pri raznih oblastvih. Uspehi so bili skoraj povsod dovoljni. Vložilo se je veliko davčnih prizivov in rešilo s tem nad 7000 K zadružnega denarja. Članice, ki se v davčnih zadevah

dobro ne spoznajo, naj nam pošljejo vse davčne odmere s potrebnimi podatki in ob pravem času v pregled. Posebno opozarjamo rajfajzenove posojilnice, da so pridobninskega davka popolnoma proste in po najnovejših odredbah tudi neposrednih pristojbin, katere pa večina še vedno plačuje.

Članstvo.

Zadružna Zveza je štela koncem leta 1913 128 članic; v letu 1914 je članstvo odpovedalo, likvidiralo in bilo izključenih 12 zadrug, na novo pa sprejetih 5, tako da je ostalo koncem leta 1914 121 članic, to se pravi res zadrug, ki niso le na papirju, temveč ki delujejo in po večini vzorno delujejo. Do novih ustanovitev je prišlo lansko leto le v enem slučaju; pač pa so se pripravila v več krajih tla za bodoče ustanovitve. V ostalem se je pa delalo le na notranjo izpopolnitev že obstoječih zadrug.

Denarno poslovanje.

Neznosna napetost na denarnem trgu leta 1913 se je začetkom leta 1914 precej omilila in upali smo vsi trdno na boljše čase. V posojilnice so začele prihajati vloge v večjem številu, vračila so se lepo množila. Tudi v naši denarni centrali se je to izdatno poznalo. Vse je bilo torej na najboljši poti. Toda nenaden izbruh vojne je mahoma spremenil položaj, prekinil denarni pritok, zmanjšal promet in vspešno z istim tudi čisti dobiček. Na našem čistem dobičku ni moglo to sicer veliko spremeniti, pač pri večini naših članic. Da je naš čisti iznos letos nizek, je iskati vzroke drugje in to predvsem na veliki popustljivosti na upravnih prispevkih in ker je bilo minulo leto splošna obrestna mera nižja kot v letu 1913 ter s. je vsled tega iz naslova obresti tudi manje zaslužilo, ker tvori pri nas dobiček po večini vendar le obrestna diferenca med vlogami in posojili in ta ni presegala lansko leto nikdar 1 0/0, temveč navadno le 1/2 do 3/4 0/0, ker smo šli vedno iz stališča, da ne kaže v teh težkih časih dolžnike preveč obremenjevati. Razun tega dosega Zveza pri naložbah odvišnega denarja komaj toliko obrestovanje, kakoršno nudi svojim vlagateljem. Celokupni promet naše denarne centrale je znašal lansko leto 4,610.623'24 K. Deleži so znašali koncem leta 1913 K 93.200.—, leta 1914 pa 90.380'— K, so padli torej za 2.820 K. To so bile večinoma zapadle odpovedi iz prejšnjih let.

Vloge članic v tekočem računu in na hranilne knjižice so znašale koncem leta 1914 K 1.272.537'66
 leta 1914 je bilo vloženo » 724.958'36
 in vzdignjeno » 680.803'40
 tako da znaša stanje koncem leta 1914 s kapitalizovanimi obrestmi vred K 1.377.834'27
 Vloge so se lansko leto torej za 105.000 K pomnožile, kar je z ozirom na izjemne razmere, v katerih živimo, vsekakor razveseljivo. Zanimivo pri tem je, kako je vplivala vojna na gibanje hranilnih vlog. Do izbruha vojne so znašale naložbe K 540.000'— in vzdigi pa » 260.000'—
 tako da so presegale vloge vzdige za K 280.000'—
 Po napovedi vojne se je pa razmerje spremenilo ravno narobe in so znašale vloge med tem časom samo K 180.000'—
 vzdigi pa » 420.000'—
 tedaj za K 240.000'—

več. Vkljub temu se je pa končno stanje od celega leta, kakor že omenjeno, še vendar za 105.000'— K povišalo, kar znači, da je zaupanje ostalo!

Krediti v tekočem računu so znašali koncem leta 1913 K 1.321.785'57; leta 1914 je bilo na novo izplačanih K 214.371'42 in vrnjenih pa K 270.475'38, potemtakem so padli krediti za K 56.103'96 in znaša konecletni saldo istih s pripisanimi obrestmi in z odpisom pri »Glavni« K 1.299.441'29.

Naloženega denarja pri raznih denarnih zavodih smo imeli koncem leta 1913 K 117.374'—. Tekom leta 1914 se je vložilo na novo K 708.631'55 in vzdignilo pa K 691'407'95, tako da je znašalo stanje istega koncem leta 1914 skupno z imovino v poštni hranilnici in gotovino v blagajni okroglo K 150.000'—, kar je v očigled velikanskim izplačilom, ki jih je zahtevala mobilizacija in pozneje vojno posojilo, še vsekakor zadovoljivo in z vsem upravnim premoženjem v najugodnejšem razmerju.

Reeskompt. Ta najhujša in najbolj občutljiva postavka, ki se je vlekla leta in leta po naših zaključkih in ki je znatno zmanjševala letni obresini dobiček, bo zginila letos popolnoma, in upajmo, da tudi za vedno, iz bilance. V lanski bilanci ga izkazujemo samo le še 15.000'— K, ki je pa medtem tudi že poravnana. To je globok oddih, kot topel južen veter po hudem mrazu. Malokdo ima pojmi, koliko neprijetnih ur, koliko stroškov in koliko nezaupanja nam je prizadel ta menični kredit. Toda kaj je

bilo, naj bode pozabljeno in delajmo le na to, da se tisti časi več ne povrnejo.

Kakor že omenjeno, se je izkazala Zadružna Zveza navzlic vojni za popolnoma likvidno in ni niti v enem slučaju odrekla. Jasno je, da nam je naša likvidnost nalagala tudi velike žrtve, ker smo morali imeti vedno pripravljeno veliko več gotovine, kakor v normalnih časih, toda gledali smo pri vsem v prvi vrsti le na to, da zadovoljimo svoje vlagatelje in vzdržimo njihov ter naš ugled. To se nam je tudi posrečilo in bo rodilo to poslovanje gotovo le dobre sadove.

Državna podpora. — Blagovni promet.

Lani smo prosili za državno podporo in dovolilo se nam je z odlokom viš. c. kr. poljedelskega ministerstva z dne 1. jun. 1914 za leto 1913 10.000 K podpore. Izplačana pa ta subvencija še ni, ravno tako tudi ne za leto 1912. V odgovoru za lansko subvencijsko prošnjo pravi poljedelsko ministerstvo, da obrestna politika naše Zveze v letih 1913 in 1914 ni bila v toliko pravilna, ker je Zveza plačevala za lastna izposojila višje obresti, kakor jih je zaračunala članicam. Lansko jesen je razglasilo poljedelsko ministerstvo, da bo razun najnujnejših slučajev ustavila podpore. Torej je malo upanja, da bi dobili kako podporo tudi še v bodoče in morali bomo izhajati le z lastnimi dohodki. Poleg dobička iz denarnega poslovanja, katerega pomnožitev je popotnoma v rokah častitih članic, bo treba misliti na razširjenje blagovnega prometa. Isti izkazuje letos obrata 110.000 K napram 76.000 K v lanskem letu. Promet je bil torej še dosti živahen; raztezal se je predvsem na prodajo raznih knjig in tiskovin ki jih potrebujejo zadruga, dalje na kupčijo z umetnimi gnojili in gospodarskimi stroji. Vojna nam je prinesla tudi precejšnji promet z žitom in močnimi krmili. Članice so bile zlasti z gnojili zadovoljne, pa tudi z žiti in močnimi krmili, katerih nakup smo najkulantnejše posredovali. Da bi svoj blagovni promet razširili, smo priredili v posameznih krajih predavanja. Zanimanja je nekaj več, a še vedno premalo. Poslovanje v tem oddelku smo uredili popolnoma po trgovskih načelih in delamo z največjo previdnostjo.

Izobraževalno delo. — »Zadruga«.

Kakor so se imele naše častite članice priiliko prepričati iz vsebine našega zadružnega glasila »Zadruga« in iz naših okrožnic,

polagamo veliko važnost na združno izobraževanje. V tem smislu smo delali tudi letos in priredili v prvi polovici leta 1914 26 združnih shodov, na katerih so člani našega načelstva in pa naši uradniki imeli gospodarska predavanja. V več slučajih so bila ta predavanja združena z občnimi zbori. Kaže se vedno bolj, da so predavanja na občnih zbora najprimernejša. Množe se sicer tožbe nad slabim obiskom na občnih zbora. Zadruga se bode morale truditi, da privabijo z razglasi, vabili in predavanji na občne zbore ne le združnike temveč tudi drugo njim naklonjeno ljudstvo. Naše zadruga se nekako boje vsakega javnega nastopa in vsake majhne reklame. Po krivici, ni jim treba postavljati svoje luči pod mernik. Pred večjim krogom poslušalcev bi se naj pokazalo na dosedanje uspehe in in z živo besedo predložilo bodoče cilje.

Račun »Zadruga« je končal tudi lansko leto, kakor navadno, z zgubo po 1050 K. To je napotilo načelstvo, da je ustavilo brezplačno pošiljanje lista na članice in pozvalo iste s posebno okrožnico, naj naroče list za vse člane načelstva in nadzorstva. Veliko članic se je temu pozivu odzvalo, a veliko pa še tudi ne in upamo, da bodo v kratkem sledile.

Konec.

Ko je govornik podal natančne podatke o poteku konkurza pri »Glavni« in napredku sanacije v Šoštanju, je končal: Častiti zadrugarji! V nekaki tihi resignaciji čuvamo in varujemo to, kar smo doslej narodu pridobili in čakamo boljših dnij. Kedaj pridejo, ne vemo. Vemo pa, da s slovenskim združništvom stoji in pade tudi slovenski narod in ta zavest nas bo vodila pri naših prizadevanjih tudi v bodoče.

Tudi to poročilo je vzel občni zbor z odobravanjem na znanje.

Poročilo o revizijah.

Nato je podal Zvezin revizor g. Benjamin Kunej svoje poročilo, v katerem je izvajal med drugim:

Kakor vsa zadnja leta, tako se je še posebno v letu 1914 posvečalo največjo pozornost revizijskemu poslovanju. Izvršilo se je pri 67. zadrugah 88 revizij, za kar se je porabilo 179 dni.

Razun revizij pa je bilo treba sicer še večkrat k članicam, zlasti zaradi sestavljenja računskih zaključkov, tako da je v naši Zvezi le malo članic, ki niso bile lansko leto obiskane.

Revizije so bile vse nenapovedane in se je ta način revizij prav dobro obnesel. Pogosto obiskovanje članic utriuje dobre

odnošaje med članicami in Zvezo. Povrh tega se držimo glede revizij pravila, da revizorji praktično podučujejo člane načelstev v vseh zadružnih zadevah, jim pojasnujejo na licu mesta sporna vprašanja in tako delujejo na povzdigo zanimanja za zadružno delo in ne malo tudi na izboljšanje poslovanja v zadrugah. Poslala so se v preteklem letu obširna revizijska poročila, v katerih se obravnava o vseh delih poslovanja. Članice naj ta poročila na svojih občnih zborih natančno prečitajo in skušajo vse nedostatke popolnoma odstraniti. Gotovo bo zavladal na ta način popolen red in bodo uspehi revizij od leta do leta ugodnejši, zadružništvo se pa bo vedno bolj bližalo ciljem in idealom njegovih voditeljev in ustanoviteljev. Pretežna večina zadrug se ravna po določenih zakona in pravil in je nekaterih članic poslovanje naravnost uzorno, vendar se mora zopet in zopet poudarjati, da se naj strogo držijo danih navodil in nasvetov, ki jih tudi revizor ustmeno obrazloži.

Posluje se naj izključno le ob uradnih dneh, blagajniški ključi naj bodo deljeni in nikdar se naj ne prepusti uradovanje le eni osebi, če tudi je ta popolnoma zaupanja vredna; blagajniški dnevnik se naj vsak uradni dan zaključi in gotovina prešteje, morebitni pogrešek pa takoj poišče. Razdelniki se naj delajo sproti, ker so ti glavni pripomoček za pravilne vpise. Zadružni register naj bo vedro v redu in pristopni listi pravilno podpisani. Zadrugniki se naj sprejemajo sproti v sejah načelstva. Vse zadružne zadeve se naj rešujejo v sejah načelstva. Obresti se naj neizprosno izterjujejo ob zapalem času. Zelo se bo maščevalo to pri zadrugah, ki niso v jeseni izterjevale obresti, ker v spomladi bo to težje šlo in gotovo bodo zadruge prišle v zadrego z izplačevanjem hranilnih vlog, če se že niso dosedaj preskrbele z razpoložljivo gotovino.

Čisto posebno nalogo si je nadela Z. Z. s tem, da priporoča zvišanje lastnega kapitala, t. j. deležev in rezerve. Mnogo zadrug je to potrebo uvidelo in začelo deleže zvišati, ker ni lahko mogoče le s čistim dobičkom, kateri je pri mnogih zadrugah le majhen, lastno premoženje pomnožiti. Skušnja je pokazala, da tudi to gre, treba je le malo dobre volje in treba je zadružnikom pojasniti, kolike važnosti je lastno premoženje. Neovržena resnica je, da imajo le tiste zadruge predpogoje za nadaljni obstoj in razvoj, katerih razmerje med lastnim in tujim premoženjem je malo. V »Zadružni Zvezi« v Celju včlanjene članice imajo skupno v primeri z drugimi zvezami na Slovenskem največ lastnega premoženja, zato pa si tudi ta zveza in njene članice pridobivajo vedno bolj in bolj vsestransko zaupanje in kredit. Konečno opominjam

nadzorstva, da se naj vendar že zavedajo svojih dolžnosti, pa tudi svojih pravic in naj si vedno predočujejo odgovornost, katera se jim nalaga. Ravno nadzorstvo je krivo, če ni pri kateri članici tako, kakor bi moralo biti.

Kljub vojnim dogodkom revizijskega poslovanja nismo prekinili iz priprostega razloga, ker je ravno vsled mobilizacije pomoč in nasvet marsikje dobro došel. Vsled vojne se je letno delo s sestavljenjem računskih zaključkov zelo pomnožilo. Tu se vidi, kako umestno bi bilo nasvet »Zadruga« upoštevati, da se naj ne vali vsega na ene rame. Vsi člani načelstva in nadzorstva naj bodo podučeni o vsem poslovanju in tudi o knjigovoostvu, tako da se za blagajnika ali tajnika dobi takoj nadomestilo in se ne zanaša vedno na pomoč »Z. Z.«, ki ima ravno vsled vojne vsestranskega pomnoženega dela. Za pojasnevanje raznih vprašanj iz zadružne prakse se je uvedla v »Zadrugi« rubrika »Vprašanja in odgovori«. Kolikor mi je dosedaj znano, se je ta rubrika prav z veseljem pozdravila in ideja pohvalila, prosimo pa, da se izkušeni in neizkušeni zadružni delavci te rubrike prav pridno poslužujejo in sploh z dopisi podpirajo ta prepotreben strokoven list. Kdo kaj več ve, naj tega ne zadrži samo zase, ampak naj tudi drugim pove.

Poročilo zadružnega revizorja g. Benj. Kuneja je vzel občni zbor z odobravanjem na znanje.

Poročilo nadzorstva.

Poročilo nadzorstva poda Fran Toplak iz Ptuja. Pravi, da je nadzorstvo računski zaključek pregledalo, ga primerjalo s knjigami in ga našlo v redu. Predlaga, da se da odboru odveza in se naj odobri računski zaključek; čisti dobiček po K 1.416'23 se naj pride ne posebnemu rezervnemu zakladu. Deleži se tudi za leto 1914 ne obrestujejo.

Razgovor o poročilih. — Razni predlogi.

K poročilu A. Kuneja o razvoju konkurza Glavne, ki se je zaradi nenadno nastopivših vojnih dogodkov žal še zavlekel in o sanaciji Posojilnice v Šoštanju, omenja predsednik dr. Božič, da je Zveza dobila doslej iz konkurznega sklada in od kreditne zadruge, ki so jo ustanovili člani Glavne posojilnice, polnih 40 % svoje terjatve; 10 % je še pričakovati iz konkurzne mase. Kar se tiče ostale vsote, je Zveza od nje že nad 20 % odpisala, za

ostanek pa ima kritje v hipotekah na preje dr. Hudnikovih dunajskih hišah. Ob količkah normalnem razvoju razmer se torej Zvezi glede Glavne ni bati preveliké škode. Kar se posojilnice v Šoštanju tiče, je bilo tam po izplačilu vladne podpore v znesku K 200.000 še K 68.000 primankljaja. 26.000 K so doslej spravili skupaj zadružniki, ostanek pa bodo še spravili s pomočjo Zvezne podpore zadružniki skupaj, tako, da skoraj gotovo ne bo treba konkurza in bo enkrat ta zadeva, ki je vzdignila toliko prahu, končana. K debati o poslovanju Zvezinega blagovnega oddelka so se oglasili ravnatelj Josip Smertnik (Celje), ki predlaga, naj se omeji Zveza v blagovnem oddelku, izvzemši tiskovine, le na komisijsko trgovanje, dalje nadučitelj Iv. Punčuh (Vipava), ki izreče Zvezi toplo priznanje, da je šla pri preskrbovanju Vipavskega z živili Posojilnici na Slapu tako lepo na roke in ji prodala prvovrstno blago po razmerno nizki ceni. Kmečke posojilnice imajo največji interes na Zvezinem blagovnem oddelku, ki se ga naj čim bolj razširi. Oglasil se je k temu predmetu tudi dr. Franjo Jurtela (Ptuj), in izrekel mnenje, naj občni zbor določi gotovo vsoto, s katero sme načelstvo v blagovnem oddelku razpolagati. Glede »Zadruga« je mnenja, naj bi se opustila sedanja oblika revije in bi naj list izhajal po vzorcu podobnih čeških in nemških glasil v obliki časopisa na 4 ali 8 straneh. Dr. Božič je dal občina pojasnila o poslovanju blagovnega oddelka in »Zadruga«, na kar sta bila sprejeta predlog Toplakov glede računskega zaključka, neobrestovanja deležev in porabe čistega dobička ter predlog Smertnikov glede poslovanja v blagovnem oddelku.

Pomožni sklad.

Dr. Ernest Kalan poroča o ustanovitvi zadružnega pomožnega sklada. Pravi, da smo pravkar vsled zadružnih nesreč v Ljubljani in Šoštanju preboleli hudo krizo. Preboleli bi jo bili lažje, ako bi bili na njo pripravljeni, ako bi imeli sredstva za pomoč. Nedvomno je, da trpe vsled nesreč v eni zadrugi več ali manj tudi vse ostale. Načelstvo Zadružne Zveze je zato sklenilo ustanoviti poseben pomožni sklad za slučaje zadružnih nesreč; občni zbor bi naj sklepal o tem, v kaki obliki bi naj vsaka zadruga v ta sklad prispevala. Doslej se je zanj prostovoljno darovalo 300 K. Po kratkem razgovoru, ki se ga udeležijo ravnatelj Ulčakar (Trst), dr. Jurtela (Ptuj), dr. Pipuš (Maribor), se sklene sklepanje o tem predmetu preložiti na prihodnji občni zbor.

Prispevki.

Na predlog Zvezinega knjigovodja A. Kuneja so se na to določili prispevki članic za leto 1914, pri čemur je obljubilo načelstvo, da bo po možnosti upoštevalo razmere v malih članicah, v imenu katerih sta se oglasila k besedi nadučitelj Roškar (Loka) in nadučitelj Brinar (Gotovlje).

* * *

Ker se ni nikdo več oglasil k besedi, je zaključil predsednik dr. Božič zborovanje s toplo zahvalo vsem udeležencem, poročevalcem in govornikom.

Kmetovalcem brežiškega in ptujskega glavarstva!

Od c. kr. vinarskega nadzorništva v Gradcu smo dobili sledeči dopis: Vladajoče razmere zahtevajo, da se letos polja posebno dobro obdelajo ter da se posebno spomladna setev o pravem času opravi.

Skrbeti za to, da se vsa potrebna dela vestno izvrše in da se na ta način zasigura poljsko delo in žetev, je naloga žetvenih komisij, ki se **morajo** sestaviti na podlagi ministrske naredbe z dne 5. avgusta l. 1914, drž. zak. št. 200 v vsaki občini.

Žetvena komisija, ki ji predseduje župan ali mesto njega kak drugi ud občinskega predstojništva, naj sestoji iz treh ali več v občini stanujočih udov.

Kot udje pridejo v prvi vrsti v poštev čč. gg. duhovniki, gg. učitelji, gg. zdravniki, gg. načelniki in udje kmetijskih in drugih gospodarskih društev ter sploh vešči in zanesljivi župani.

Natančna navodila o dolžnostih žetvenih komisij so objavljena v tozadevnih ministrskih in namestniških naredbah, ki so izšle v državnem zakoniku in v uradnem listu namestništva in ki jih ima hraniti vsako županstvo.

Smoter teh predpisov je, poskrbeti, da bi kmetijstvo, ki je poklicano, da pridela prebivalstvu dovolj potrebnega živeža, nemoteno prospevalo.

Priporočam torej, da se žetvene komisije čimprej sestavijo, kjer jih še ni, ter da gospodje župani in udje komisije natančno proučijo omenjene predpise, kajti v sedanjih resnih časih je

dolžnost razumnejših občanov, da gredo soobčanom, ki si ali ne morejo ali pa ne znajo sami pomagati, s svetom in kjer je treba tudi dejanski na roko

Ker sem tudi letos od c. kr. namestništva imenovan kot c. kr. žetveni komisar za zasiguranje setve in žetve za brežiško in ptujsko okrajno glavarstvo, bodem kakor lani redno obiskoval in obhodil vse kraje teh glavarstev, da se prepričam na lastne oči, je-li žetvene komisije izpolnjujejo povsod svoje dolžnosti.

Rad jih bom pri tej pri priliki podpiral ter sem tudi sicer vsakemu kmetovalcu s svojim svetom rad na razpolago.

Pri svojih obhodih bom nosil kot uradni znak na levi roki belozelen trak ter pozivam kmetovalce, ki bi želeli kakega pojasnila v gospodarskih zadevah, da se, kjer me vidijo, zaupno obrnejo do mene.

Gradec, dne 26. marca 1915.

Franc Matjašič,

c. kr. vinarski nadzornik kot žetveni komisar.

Skrb za sirote po padlih vojakih.

Na tisoče bo po vojni otrok, katerih jedina podpora in dostikrat tudi jedino premoženje je bil oče in njegovo delo. Vojna ga je vzela, bodisi da je padel na bojnem polju, bodisi da je umrl vsled ran in bolezni — otroci pa ostanejo sami s slabo materjo ali pa celo še brez iste. Jedna od žalostnih posledic vsake vojne je pomnoženje števila sirot — in treba bode ne le velike požrtvovalnosti od strani uradov in javnosti sploh, temveč bodo morali velik del skrbi za te sirote prevzeti tudi posamezniki na svoje rame. Zgubljenega očeta ne nadomesti otroku nikdo — a vsaj zasilno od pomoč nudi jerob ali varuh, katerega more postaviti sodišče vsaki siroti. Zaradi tega bo treba po vojni na tisoče sposobnih oseb, katere bodo prevzele sicer včasih težko, a v sedanjih časih toliko bolj častno nalogo varuštva in skrbele, da se zapuščena deca ne zgubi, temveč odgoji v dobre sinove naroda in krepke, dela zmožne državljane. Je možno in tudi po postavi dopustno, da je jedna in ista oseba varuh nekolikom otrokom. V zadnjih letih se je tudi uvedla institucija takozvanih poklicnih varuhov, kateri izvršujejo to napol uradno in je mogoče, da je jeden mož varuh sto in več otrokom. Ni treba, da bi bil tak poklicni varuh

ravno fizična oseba; varuštvo lahko izvršujejo tudi korporacije, društva itd. Ta institucija skupnega, nekako uradnega varuštva je pri nas uvedena od 12. oktobra 1912 in po tem zakonu določi lahko sodnija, ako primanjkuje za varuštvo sposobnih ljudi ali ako zahtevajo to drugi interesi sirote, primerne organe javne uprave ali društva za mladinsko oskrbo.

Zadnja leta posveča naša javnost vzgoji sirot in tudi drugače zanemarjenih in zapuščenih otrok veliko več pozornosti in osobito vplivajo sodišča na to, da se v posameznih okrajih ustanavljajo društva za mladinsko oskrbo. Važnost in pomen teh društev cenimo od leta do leta bolj, sedaj pa se jim odpira polje nove delavnosti. Naj bi prevzela skrb za sirote po padlih vojaki; v največ slučajih imajo ta društva celo več prilike in sredstev, da pomagajo zapuščenim otrokom, kot posamezniki. Ti ne razpolagajo dostikrat niti s potrebnim pravnim znanjem, niti z zadostnimi sredstvi. Postava sicer daje prednost posamezniku za varuštvo, ker pravi, naj se poveri varuštvo društvom in korporacijam le tam, »kjer ni pri roki sposobnih posameznikov«; ali boljše je v pretežni večini slučajev, ponajveč onih, kjer gre za revno deco, da se briga za nje kako društvo ali korporacija. Naj bi zato premišljali o tem vprašanju ne le po mestih temveč tudi po deželi, kjer se doslej zanj skoraj nikdo ni brugal in kjer je to gibanje še le v prvih začetkih. Zato govorimo o tej zadevi tudi v našem združenem glasilu, ker zahteva blagor našega kmečkega ljudstva, da mladina na deželi ne ostane slabo vzgojena in zanemarjena. Koder še ni društev za oskrbo otrok, naj se ustanove, ali pa se naj že obstoječa razširijo in naj jih po svojih močeh podpirajo tudi naši združniki in naše zadrage.

Po novem, zgoraj navedenem zakonu ni treba prevzeti varuštva menihom, tujim državljanom, osebam, katere je oče pred smrtjo izrecno iz varuštva izključil, dalje takim, kateri žive v sovrastvu s stariši sirote ali s siroto samo, dalje onim, kateri se z rodbino varovanca pravdajo. Pač pa so pripuščane sedaj k varuštvu žene, katere so bile poprej izključene. Žene so lahko sedaj varuhi lastnim, pa tudi tujim otrokom, dasi se jih k temu tako kakor moške ne more siliti. Ne more se pa siliti k temu aktivnih vojakov, uradnikov v javnih službah, dalje oseb, ki so stare več ko 60 let ali imajo oskrbovati več ko 5 lastnih otrok. Sodišča upoštevajo tudi, če ima kdo že jedno težavno varuštvo ali tri manjša ali pa če stanuje predalet od sedeža varuškega sodišča.

Prijava terjatev k zapuščini.

Posojilnice se večkrat oglašajo z vprašanji, kako je v slučaju smrti njihovih članov, ki imajo pri posojilnici dolg, prijaviti take terjatve proti njihovi zapuščini.

Terjatev do umrlega člana je prijaviti k zapuščini pri pristojnem zapuščinskem sodišču (c. kr. okrajno sodišče.) Prijavi pa se terjatev na ta način, da se da na zapisnik, torej ustmeno pri sodišču samem, ali pa se napravi v ta namen posebna pismena vloga. Kadar se ureditev zapuščinskih zadev izroči notarju kot sodnemu komisarju, podati se more prijava na zapisnik tudi pri dotičnem notarju.

Kadar se meni prijava podati ustmeno na zapisnik, naj gre načelnik posojilnice ali kak v to pooblaščen odbornik k sodišču, predloži ondi zadolžnico, izkaže zastale obresti in druge morebitne postranske pristojbine in prosi, da se napravi zapisnik, v katerem se terjatev prijavi z vsemi pripadki k zapuščini.

Pismena prijava terjatve k zapuščini se glasi približno tako le (na prvi strani):

C. kr.

okrajno sodišče

v

Hranilnica in posojilnica v
registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Prijava k zapuščini po umrlem N. N., posestniku v
h. št. . . . za njeno terjatev po K 2000— s pripadki.

Enkrat. Priloga A v prepisu.

(Nadaljevanje na drugi strani):

Dne 1915 umrli N. N., posestnik
v, h. št. . . . dolguje nam na podlagi v
prepisu pod A ./ priložene zadolžnice z dne
znesek ./ K 2000— s $5\frac{1}{2}\%$ obrestmi od dalje
in 6% zamudnimi obrestmi od dalje.

V slučaju izpodbijanja bomo predložili zadolžnico v izvirniku.

To našo terjatev v znesku K 2000—, s $5\frac{1}{2}\%$ obrestmi
od dalje in s 6% zamudnimi obrestmi

od dalje prijavljamo k zapuščini po umrlem N. N., posestniku v, h. št. . . in predlagamo, da se ta naša terjatev vzame v poštrev pri zapuščinski obravnavi.

Datum

Podpis:

Pečat:

Podpis:

Ta vloga se kolkuje s kolkom za 1 K.

Da bi se to navodilo ne umelo napačno, opozarjamo, da prijava terjatev k zapuščini še ne pomenja, da se posojilnica za njo sodno poteguje. Dedičem n. pr. je dano na prosto voljo, pri zapuščinski obravnavi izjaviti, da terjatve ne pripoznajo bodisi v celem obsegu, bodisi le deloma. V takem slučaju se nakaže posojilnica na pravdno pot in se mora za svojo terjatev potegniti, s tožbo proti zapuščini ali proti dediču. Toda tudi če se terjatev pripozna in vzame v poštrev, jo mora upnik iztožiti, ako je dedič ne poravna. Terjatve, ki niso povsem varne, se lahko iztožijo kar napram zapuščini, ne da bi se čakalo na konec zapuščinske obravnave.

Tudi zahtevek do kakega umrlega poroka se lahko prijavi k njegovi zapuščini, če bi dolžnik ne hotel ali ne mogel preskrbeti takega novega poroka, s katerim bi bila posojilnica zadovoljna. Če dolžnik preskrbi drugo zadostno poročstvo, potem seveda ni potrebno posojilničnega zahtevka do prvega (umrlega) poroka prijaviti k njegovi zapuščini. Le v slučaju, ko ostali poroki ali dolžniki nudijo posojilnici zadostno varnost za njeno terjatev, ali če je posojilnična terjatev zavarovana z vknjižbo na dolžnikovem ali porokovem posestvu in je ta varščina brez dvoma zadostna, bo večkrat priporočljivo, da se ne prijavi zahtevek do poroka k njegovi zapuščini. Treba pa je v takih slučajih postopati previdno, da se s preveliko zaupljivostjo ne oškoduje posojilnica.

Po »N. G.«

Naloge kreditnih zadrug v bodočnosti.

»Deutsche landwirtschaftliche Genossenschaftspresse« je priobčila članek ekonom. svetnika Quabecka iz Münstra o »pogledu v preteklost in bodočnost kreditnih zadrug«. Nekatera mesta iz tega članka utegnejo dobro služiti tudi našim zadrugarjem, zato jih priobčimo:

»Največji del denarja«, pravi Quabeck, »katerega nalaga sedaj občinstvo v denarnih zavodih, bo nedvomno po končani vojski takoj zopet vzdignilo. Po vojni bo treba opraviti marsikatero stvar, ki se jo je sedaj odložilo, treba bo nakupiti živino in predvsem bo treba intenzivnejšega obrata v kmetijstvu. Danes je pač uvidel tudi največji nasprotnik kmetijstva, da ne moremo pogrešati močnega kmečkega stanu, kateri more sam celo državo preskrbeti z živilom in mesom, in kako resnične so skoraj proroške Moltkejeve besede: »Nemčija mora poginiti tudi brez vsakega strela, ako nima več trdnega kmetijstva«. Že sedaj se pojavlja gibanje, ki zahteva obdelanje vseh pušč in po vojni se bode to gibanje, če tudi previdno in neprenagljeno, krepko nadaljevalo. Treba bode zboljšati vse panoge kmetijstva — in to brez sodelovanja zadrug ne bo šlo. Po vojni bodo morale zadruge dati kmetijstvu velike svote na razpolago in izpolnjujejo gotovo patrijotično dolžnost, ako se že sedaj na to skrbno pripravljajo.

Toda ne le kmetijstvo, tudi trgovina in obrt bodeta rabila po vojni obilo sredstev na razpolago. Pričakovati je v teh strokah novega poleta, nove povzdige; oče vseh stvari je pa denar. Armada in brodovje bodeta obnavljala obrabljeni vojni material in kupovala bodeta novega; kraji, katere je vojna opustošila, se bodo morali znova kultivirati, prebivalcem škodo povrniti; skrbeti bo za rodbine padlih vojakov, pomagati pohabljenecem; to in vse drugo bode požrlo milijarde. Težave, ki bodo nastale iz tega, da bomo obnovili in oživili svoje zveze s svetovnim trgom, naj tukaj le mimogrede omenim. Mnogi ljudje govorijo o milijardah, ki smo jih dobili kot vojno odškodnino leta 1871. Tōda začasno se raje veselimo, da nam je Bog pomagal doslej in upajmo, da nam bo pomagal tudi zanaprej — načrtov za bodočnost pa ne kujmo nobenih. Za sedaj se nam je treba pripraviti na večno enako igro na denarnem trgu; za plimo sledi oseka: katera lahko povzroča krize in katastrofe. Da se tem izognemo, skrbimo, kar moremo, in to tembolj, ker bo prišlo najbrže do mednarodne denarne krize. Bratska naša avstrijska država, mi, Francija, Rusko, Anglija, Turčija, Japonsko, vsi bodo hoteli od denarnega trga denar za nadomestitev vojnega materiala in vojnih škod ter zgub vsake vrste. Čim dalje bode trajala vojna, tem večje bodo te zahteve na denarnem trgu. In da plava naše združništvo z valovjem svetovnega trga, o tem so nas dogodki zadnjih let dovolj jasno podučili.

Res je, moja izvajanja so le domnevanja ali pričakovanja; če se uresničijo, ne vemo, lahko pride tudi vse drugače kakor

človek misli. Toda naloga naša je, da se pripravljamo za vse slučaje. Nič bi ne bilo bolj napačno kakor prehitro porabiti ali pa zabiti kamorkoli vloge, ki znabiti sedaj v večji meri prihajajo. Začetek smo prestali dobro, skrbimo za to, da tudi konec ne bo slab«.

L.

Državna pomoč ogerskim denarnim zavodom.

Vojna je spravila, kakor so poročali pred kratkim budimpeštanski in dunajski listi, nekatere ogerske kreditne zadrage pa tudi druge denarne zavode s premajhno lastno glavnico, v težaven položaj. Da se temu odpomore in da se zasigura tem zavodom po nemškem vzorcu tudi vbodoče dosegljiv in razmeram primerno cenen kredit, je sklenila ogerska vlada ustanoviti v Budimpešti »centralo za denarne zavode«. Vlada bo sodelovala pri dobavi potrebne glavnice na ta način, da bode prevzela za 100 milijonov deležev in jih bo takoj vplačala. Člani centrale so tisti denarni zavodi, kateri se na povabilo finančnega ministra ustanovitve udeležijo, potem tisti, ki bodo sprejeti pri ustanovnem občnem zooru ali pa tekom prvega poslovnega leta. Člani lahko postanejo tudi taki denarni zavodi, ki delajo kot delniške družbe in z dovoljenjem finančnega ministerstva mestne in občinske hranilnice, končno samostojne zadrage, ki se z bančnimi posli ukvarjajo, nimajo več ko 10 milijonov glavnice in se podvržejo gotovemu nadzorstvu centralnega zavoda. Družbe, ki imajo več ko 10 milijonov glavnice, postanejo lahko članice, ako se jih sprejme pri tajnem glasovanju z dvotretjinsko večino glasov. Jeden delež pri nameravani »centrali za denarne zavode« je določen na 4.000 K.

Naloga novega zavoda je za sedaj, da pomaga svojim članicam pospeševati in vzdržati gospodarsko življenje v državi na zdravi podlagi, da daje torej svojim članicam posebno v sedanjih izvanrednih razmerah kredit tudi v slučajih, ko ga rednim potem le težko dobe. Dalje je naloga novega zavoda, da sanacije potrebne včlanjene zadrage, banke in hranilnice spravi v red, jih po potrebi združi ali pri likvidaciji sodeluje.

Centrala bo nadalje dajala svojim članicam v slučajih, da kredit težko dobe, istega na menice, dalje posojila in predume na premičnine, na vknjižene terjatve, na blago in na surovine. Zasebnikom se po navadi kredita ne bo dovolilo, menice se bodo eskomptirale le z žirom kakega včlanjenega denarnega zavoda.

Centrala se bode ukvarjala z ustanovitvijo industrijskih podjetij, s kupovanjem premičnin in s parceliranjem le takrat, ako bo to potrebno v svrhu sanacije ali likvidacije pri kakem zavodu. V ostalem bo centrala svoj denar pod nadzorstvom finančnega ministerstva tako naložila, da bo vsak čas mobilan in da se tudi ne bo delalo konkurence drugim domačim denarnim zavodom.

Na poslovanje onih včlanjenih zavodov, čijih glavnica ne presega 10 milijonov kron, bo centrala vplivala potom svojih revizorjev, ki bodo imeli pravico do vpogleda v knjige in v vse posle in bodo po potrebi dajali nasvete in navodila.

Ogerski denarni zavodi niso primorani k centrali pristopiti. Oni pa, ki pristopijo kot člani, morajo plačati za vsakih 250.000 K lastne glavnice 4.000 K deleža. Država bode, kakor že preje omenjeno, prevzela in plačala za 100 milijonov kron deležev in povrh tega dala centrali 25 milijonov kron kot rezervo za zgube, da bode mogla v sedanjih izvanrednih časih gotove denarne zavode, ki so na to navezani, tem krepkeje podpirati.

V uvodu k elaboratu za ustanovitev te denarne centrale pravi ogerska vlada, da se je za to podjetje odločila, ker uvidi potrebo gotovih sprememb v poslovanju denarnih zavodov. Ko si bode novi zavod nabral potrebnihkušenj, se bode vlada odločila, ali so primerne kake nove postave ali ne. Zavod se bode ustanovil, ako se oglasi za udeležbo dovolj članic, še pred poletjem.

Tako razlaga pomen nove »centrale za denarne zavode« na Ogerskem uradni ogerski brzojavni biro. Nekaterе pripombe si pridržujemo. Omeniti menda ni treba še posebej, da je ustanovitev zadrुžne denarne centrale tudi v naši državi že stara želja avstrijskih zadrugarjev. Ali jo bo vojna pospešila kakor na Ogerskem, ali pa zadržala še za nekaj let?

L.

Davčno-pr. obravnavanje vojnih zgub.

Cesarska odredba z dne 11. marca 1915, drž. zak. št. 60.

Uradna »Wiener Zeitung« piše v št. 59: Vojne zgube, ki bi prišle pri bilanciranju vpoštev, se dajo davčnopravno deliti v dve skupini. V prvo skupino spadajo one zgube, ki so že številkomadognane ali ki se dajo že preceniti, v drugo pa vse one zgube, o katerih se še natančno ne ve, kedaj in v kakem obsegu bodo nastopile in ki se še vsled manjkajoče trdne podlage ne dajo številkomad ceniti, vendar pa se v danih razmerah smatrajo za možne in mora tedaj vsak zavod kot previden trgovec z njimi

računati ter se z gotovimi paušalnimi rezervami na nje pripraviti. Zgube, ki spadajo pod prvo skupino, se lahko že po obstoječih davčnih predpisih pri napovedi pridobninskega davka vpoštevajo. One vojne zgube pa, s katerih možnostjo se da sicer pri previdnem bilanciranju računati, ki pa se danes še ne dajo natančno vceniti bi pri davčni napovedi na podlagi obstoječih postav ne mogle priti v poštrev in bi jih davčne oblasti pri odmerah ne vračunavale. To je važno zaradi tega, ker bo za čas vojne zlasti ta druga skupina skoraj gotovih, pa še ne ugotovljenih zgub pri davčnih napovedih mnogokrat sporna.

Za državno finančno upravo nastane z ozirom na to težaven položaj: na eni strani je treba upoštevati želje podjetnikov, ki bi radi imeli vsled razmer upravičene olajšave, na drugi strani pa ima državna finančna uprava računati letos z manjšimi dohodki iz davkov, a z velikimi izdatki. Zaradi tega določa § 1 cesarske odredbe z dne 11. marca 1915 o davčnopravnem obranavanju vojnih zgub, da se upoštevajo rezerve za kritje danes še nedoločeni, a možnih vojnih zgub pri napovedi pridobninskega davka največ v toliko, da se obdačljivi znesek ne zmanjša več ko za eno petino. Ako znaša n. pr. iz čistega dobička na občnem zboru določena rezerva za kritje možnih vojnih zgub 90.000 K, znesek pa, ki pride za odmero pridobninskega davka v poštrev in v katerem je preje omenjenih 90.000 K zraven zapopadenih, 300.000 K se mora vzeti za odmerilno podlago 240.000 K in ne znabiti samo 210.000 K. 30.000 K od rezerve za kritje vojnih zgub se bode torej to leto vzelo k davčni odmerilni podlagi; ako bi se po končani vojni teh 30.000 K porabilo resnično za kritje takrat že dognanih in gotovih vojnih zgub, bode to davčna oblast rada upoštevala in pri odmerilni podlagi vračunala.

§ 4 zgorej citirane cesarske odredbe pravi v drugem odstavku: Podjetja, ki so bilanco sestavila že pred razglašenjem te odredbe in je bila bilanca glasom pravil že odobrena, a hočejo imeti davčne olajšave glasom te odredbe, ne da bi ustanovila posebno rezervo za vojne zgube, morajo posebej dokazati odpise na račun vojnih zgub. Podjetja, čijih bilance še niso odobrene, pa morejo za doseg davčne olajšave ustanoviti poseben rezervni zaklad za vojne zgube; ne veljajo torej za doseg davčne olajšave samo odpisi pri aktivnih točkah ali pa dotacije raznim specijelnim rezervnim zakladom. Po kritju vojnih zgub se ima rezervni zaklad za vojne zgube razpustiti in sicer najpozneje v dveh letih. L.

**Vabimo na svoj
občni zbor**

ki se vrši v nedeljo, dne 11. aprila 1915, ob 9. uri predpoldne
v pisarniških prostorih s sledečim dnevnim redom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Odobrenje računskega zaključka za leto 1914.
3. Čitanje revizijskega poročila.
4. Slučajnosti.

Hranilnica in posojilnica Sv. Primož nad Muto,
registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Tomaž Hölbl.

Jurij Uršnik.

**Vabilo k
31. rednemu občnemu zboru**

Posojilnice v Konjicah,

registrovane zadruge z neomejeno zavezo,

ki se bode vršil

v četrtek, dne 15. aprila 1915, ob 3. uri popoldne v uradnih
prostorih v Konjicah.

DNEVNI RED: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. — 2. Odo-
brenje letnega računa. — 3. Volitev načelstva in nadzorstva.
— 5. Slučajnosti.

Konjice, dne 31. marca 1915.

Posojilnica v Konjicah,

registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Ivan Šepic, ravnatelj.

Martin Ogorevc, načelnik.

POSOJILNICA V MARI-

registrirana zadruga z

Aktiva.

Bilanca za dan

		K	v	K	v
1	Račun inventarja pisarne			1.802	79
2	» posojil			2.952.186	46
3	» tekoči			388.164	58
4	» deležev pri drugih zavodih			1.200	—
5	» vrednostnih listin			19.280	—
6	» eskompta			60.326	70
7	» obresti :				
	Zaostale obresti posojil za l. 1914	41.991	66		
	Nedvignjena dividenda deležev pri drugih zavodih za l. 1913 in 1914	20	—		
	Zaostali diskont za l. 1914	216	75		
	Nedvignjene obresti vrednostnih listin za l. 1914	600	—	42.828	41
8	Račun društvenega doma :				
	Vrednost po odpisu			321.451	47
9	Račun inventarja društ. doma :				
	Vrednost po odpisu			24.382	31
10	Račun zemljišč :				
	Vrednost vl. št. 150 k. o. Burgtor	24.052	74		
	Vrednost vl. št. 108 in 109 k. o. Sv. Magdalena	31.648	48	55.701	22
11	Račun najemnine z doklado :				
	Zaostala nepovrnjena doklada			94	50
12	Račun blagajne			30.801	90
				3.898.220	34

V MARIBORU, dne 31. decembra 1914.

RAVNATELJSTVO:

Dr. Franjo Rosina l. r., ravnatelj.

Feliks Ferk l. r. dr. Viktor Kac l. r. dr. Radoslav Pipuš l. r.

Jos. Rapoc l. r. dr. Vladimir Sernec l. r. dr. Fr. Voušek l. r.

BORU (Narodni dom)

omejenim poroštvo

31. decembra 1914.

Pasiva.

		K	v	K	v
1	Račun deležev :				
	Stanje a) glavnih	31.800	—		
	b) upravnih	103.520	—	135.320	—
2	Račun hranilnih vlog			3.105.992	72
3	» tekoči			238.810	43
4	» obresti in dividende :				
	Predplačane obresti posojil za leto 1915	17.575	87		
	Stanje nedvignjene dividende deležev	13.775	78		
	Stanje obresti deležev	472	40		
	Predplačan diskont za leto 1915	242	82	32.066	87
5	Račun splošnega rezervnega zaklada :				
	Stanje	348.691	95		
	Vstopnina v letu 1914	540	—		
	Zastarana dividenda deležev v letu 1914	1.470	53	350.702	48
6	Račun posebnega rezervnega zaklada :				
	Stanje			10.102	80
7	Račun zgube in dobička :				
	Čisti dobiček v letu 1914			25.225	04
				3.898.220	34

Z glavnimi in pomožnimi knjigami primerjali ter našli v soglasju:

NADZORNIŠTVO:

Henrik Schreiner l. r. Vek. Bahovec l. r. Vilko Berdajs l. r.

dr. Anton Medved l. r. dr. Pavel Turner l. r.

HRANILNO IN POSOJILNO

registrirana zadruga

Aktiva (Imetje)

Bilanca za dan

		K	v	K	v
1	Račun posojil: Stanje posojil dne 31. dec. 1914 .			2.977.752	65
2	Račun pri raznih denarnih zavodih naloženega denarja: Stanje naložb dne 31. dec. 1914 .			227.302	27
3	Račun vrednostnih papirjev: Stanje dne 31. decembra 1914 .			82.565	—
4	Račun tekoči: Stanje dne 31. decembra 1914 .			29.566	21
5	Račun obresti: Stanje zaostalih obresti od posojil dne 31. decembra 1914 Vrednost nerealizovanih kuponov dne 31. decembra 1914	30.881	96		
		832	—	31.713	96
6	Račun inventarja: Vrednost pisarniškega inventarja dne 31. decembra 1914			388	98
7	Račun splošnega rezervnega sklada: Stanje splošnega rezervnega sklada naloženega na hran. knjižico št. 21.123 dne 31. dec. 1914			34.430	70
8	Račun hiš: I. Hiša vl. št. 346 d. o. Ptuj: Vrednost hiše z inventarjem vredn. 31. decembra 1914 II. Hiša vl. št. 115 d. o. Ptuj: Vrednost hiše dne 31. dec. 1914 III. Hiša vl. št. 253 d. o. Ptuj: Vrednost hiše dne 31. dec. 1914 IV. Hiša vl. št. 158 d. o. Ptuj: Vrednost hiše dne 31. dec. 1914			83.115 59.113 14.325 6.886	28 30 40 95
9	Račun posestva »Dobrava«: Vrednost posestva s prit. klinami dne 31. decembra 1914 Vrednost dokupljenega posestva dne 31. decembra 1914 Vrednost premoženja 31. dec. 1914 Vrednost neprodanih pridelkov	82.760	— — 73 —		
		1.860 1.889 420	— — —	86.929	73
10	Račun pos. »Gruškovje-Jurovec«: Vrednost pri tem posestvu izdraz. banih pritoklin dne 31. dec. 1914			1.590	35
11	Račun blagajne: Gotovina dne 31. decembra 1914			55.403	99
				3.691.084	77

V PTUJI, dne 31. decembra 1914.

DRUŠTVO V PTUJI

z neomejeno zavezo

31. decembra 1914

Pasiva (Dolgovi)

		K	v	K	v
1	Račun deležev:				
	Stanje glavnih deležev dne 31. decembra 1914	9.000	—		
	Stanje opravičnih deležev dne 31. decembra 1914	67.514	—	76.514	—
2	Račun hranilnih vlog:				
	Stanje hranilnih vlog dne 31. decembra 1914			3.223.273	55
3	Račun obresti:				
	Za leto 1915 predplačane obresti od posojil	24.819	09		
	Stanje nevzdignjenih obresti glavnih deležev dne 31. dec. 1914	460		25.279	09
4	Račun splošnega rezervnega zaklada:				
	Stanje dne 31. decembra 1914			34.430	70
5	Račun posebnega rezervnega zaklada za slučajne izgube:				
	Stanje dne 31. decembra 1914			255.325	30
6	Račun pokojninskega zaklada za uradnike:				
	Stanje dne 31. decembra 1914			65.790	—
7	Račun izgube in dobička:				
	Čisti dobiček leta 1914			10.472	13
				3.691.084	77

NAČELSTVO.

Okrajna posojilnica v Komnu, registrirana zadruga z neomejeno zavezo, vabi na

redni občni zbor,

ki se vrši v nedeljo, dne 28. marca 1915 ob 3. uri popoldne v posojilniški pisarni.

DNEVNI RED: 1. Letno poročilo in odobrenje letnega računa 1914.

2. Prememba in razširjenje pravil. — 3. Volitev načelstva in nadzorstva. — 4. Razni predlogi.

OPOMBA: Ako ob določeni uri ne bo občni zbor sklepčen, se vrši isti eno uro pozneje z istim dnevnim redom v zmislu § 39. združnih pravil.

Okrajna posojilnica v Komnu,
registrirana zadruga z neomejeno zavezo.

Anton Ravbar.

Šuc.

Vabilo na

redni občni zbor

»Mlekarna na Ponikvi ob južni železnici,
registrirane zadruge z omejeno zavezo«,

ki se vrši dne 11. aprila 1915, ob 3. uri popoldne v gostilni
g. Štefana Gobec s sledečim sporedom:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva. — 2. Odobritev letnega računa. — 3. Volitev nadzorstva. — 4. Slučajnosti.

Mlekarna na Ponikvi ob južni železnici,
registrirana zadruga z omejeno zavezo.

Vabimo na svoj

25. redni občni zbor

ki se vrši v nedeljo, dne 11. aprila 1915, ob 1. uri popoldne v združni pisarni v lastni hiši.

DNEVNI RED: 1. Poročilo nadzorstva in odobrenje računskega za-

ključka za leto 1914. — 2. Razdelitev čistega dobička. —

3. Čitanje revizijskega poročila in ukrepi vsled istega. —

4. Volitev načelstva. — 5. Volitev računskega pregledovalca in njega namestnika. — 6. Slučajnosti.

Posojilnica v Vitanju, registrirana zadruga z neomejeno zavezo.

Rud. Kosér l. r., tajnik.

Fr. Hrustel l. r., načelnik.

OPOMBA: V slučaju nesklepčnosti občnega zbora ob 1. uri, se vrši isti ob 2. uri pop. v zmislu paragrafa 35, al. a združnih pravil.

Vabilo na
redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Središču,
registrovane zadruga z neomejeno zavezo,
ki se ima vršiti

v nedeljo, dne 28. marca 1915, ob 2. uri popoldne v posojilniškem prostoru s sledečim sporedom:

1. Poročilo načelstva. — 2. Poročilo nadzorstva. — 3. Odobrenje letnega računa za l. 1914 in razdelitev čistega dobička. — 4. Čitanje revizijskega poročila. — 5. Prememba pravil. — 6. Volitev načelstva in nadzorstva. — 7. Slučajnosti.

Ako bi ne bili sklepčni, se vrši drugi občni zbor na vuzmeni ponedeljek, dne 5. aprila 1915, ob isti uri in z istim sporedom ter pri vsakem številu.

J. Klemenčič.

J. Šinko.

Vabilo na
izredni občni zbor

Hranilnice in posojilnice Sv. Jurij ob Taboru,
registrovane zadruga z neomejeno zavezo,

kateri se bode vršil v nedeljo, dne 11. aprila 1915, ob 9. uri
dopoldne v posojilniških prostorih hiš. št. 2.

Dnevni red: 1. Sprememba pravil. — 2. Slučajnosti.

Hranilnica in posojilnica Sv. Jurij ob Taboru,
registrovana zadruga z neomejeno zavezo.

Karl Florjan, načelnik.

Ludvik Plavšak, nač. namestnik.

Vabilo na
VIII. redni občni zbor

Hranilnice in posojilnice v Prevojah,
registrovane zadruga z neomejeno zavezo,

kateri se bode vršil v nedeljo, dne 21. marca 1915, ob 3. uri
popoldne v prostorih hranilnice.

Dnevni red: 1. Poročilo načelstva in nadzorstva. — 2. Čitanje revizijskega poročila. — 3. Odobrenje računskega zaključka za leto 1914. — 4. Razni nasveti.

Načelstvo.

Zvezna tiskarna

Celje, Schillerjeva cesta šte. 3

Priporoča se za vsakovrstno izvrševanje tiska od navadne do najmodernejše oblike. — Ker je bogato založena z najnovejšimi okraski ter opremljena z motornim, oziroma električnim obratom, izvršuje največja dela v kratkem času, okusno, točno in ceno.

Posebno se priporoča slavnim posojilnicam in hranilnicam za natis **hranilnih in zadružnih knjižic, računskih zaključkov, dolžnih pisem, tabel in raznih tiskovin.**

Cenj. naročila nasloviti naravnost na „**Zvezno tiskarno**“ v Celju.

Zvezna knjigoveznica

Celje, Schillerjeva cesta šte. 3

Priporoča se za vsa v svojo stroko spadajoča dela, kakor vezanje zapisnikov, raznih liturgičnih in drugih knjig ter molitvenikov; v izdelovanje map, fascikelnov in passepartoutov.

Posojilnica v Mariboru

(Narodni dom)

sprejema **hranilne vloge** na knjižice in
v tekočem računu.

Obresti se pripisujejo glavnici polletno, rentni
davek plačuje zavod iz svojega.

Posojila daje na hipotečni in osebni kredit.

Eskomptuje menice ter odvarja **kredite**
v tekočem računu trgovcem in dr. zavodom.

Rezervni zaklad K 371.256 08, lastno premoženje
zadruga K 570.737 92, štiriintrideseto upravno leto.

Zadružna Zveza v Celju

ima v zalogi sledeče opravilne knjige in tiskovine za posojilnice in druge zadrage:

Glavna knjiga za hran. vloge.
Glavna knjiga za posojila.
Blagajniški dnevnik.
Razdelniki prejemkov in izdatkov.
Zadolžnice (dolžna pisma).
Prošnje za posojila.
Opomini za obresti.
Opomini za podaljšanje posojil.
Obračun vzdignjenih hranilnih vlog.
Obračun izplačanih posojil.
Denarni listek.
Računski zaključki za posojilnice.
Računski zaključki za mlekarne.
Pristopni list.
Konto deležev.

Register zadružnikov.
Knjiga dolžnikov in porokov.
Indeks vlagateljcev.
Indeks zadružnikov in dolžnikov.
Zapisnik za seje načelstva.
Zapisnik za občne zборе.
Mlekarski zapisnik.
Tabele za preračunavanje zaostalih obresti.
Obrestne tabele za $4\frac{1}{2}$, $4\frac{3}{4}$, 5, $5\frac{1}{2}$ in $6\frac{1}{10}$.
Kopirne preše in knjige s potreščinami.
Menične kopijne knjige.
Izkaz o rentnini.
Izkaz o neposrednih pristojbinah.
Invent. izvlečki iz glavnih knjig z naslovnimi ovitki.

Sprejema tudi naročila na hranilne in zadružne knjižice, računske zaključke, pismeni papir in zavitke s firmo.

Prodaja najzanesljivejša in najcenejša umetna gnojila kakor Tomaževo žlindro (znamka deteljica), kajnit in kalijevo sol, superfosfat.

Prevzema naročila na poljedelske stroje in železne blagajne.